

Responsabilitats en seguretat

20a edició de **Matins Construcció** dedicada a la seguretat i salut

Josep Maria Calafell

Arquitecte tècnic
Unitat de Seguretat del CAATEEB

El 8 d'abril passat va tenir lloc una nova edició de Matins Construcció dedicada a les responsabilitats en seguretat i salut. Maria Àngels Sánchez, membre de la Junta de Govern del CAATEEB i Salvador Álvarez, director general de Relacions Laborals de la Generalitat, van presentar aquesta sessió. En una primera part, vam comptar amb la intervenció del director del Centre de Seguretat i Salut Laboral de Barcelona, Jordi Martínez i del cap d'Inspecció de treball de Barcelona, Josep Lluís Martínez Campillo en una primera part.

Jordi Martínez va presentar les dades de sinistralitat i l'enquesta de condicions de treball a Catalunya que, entre d'altres, revelen la situació de risc que té qui treballa en la construcció. Martínez va recordar que cal tenir present, cada vegada més, la importància de l'ergonomia així com les malalties professionals. Va destacar també que a hores d'ara es produeixen encara accidents en situacions conegudes com "de manual", accidents que es podrien evitar amb la prevenció adequada.

Jordi Martínez: "A hores d'ara encara es produeixen accidents en situacions conegudes com 'de manual'"

Josep Lluís Martínez Campillo va presentar les obligacions *versus* responsabilitat en els diferents agents. Va recordar que tots els estudis de seguretat han de preveure sempre proteccions i mesures concretes i adequades a l'obra, no pas genèriques. En cas de no haver-hi estudi de seguretat i salut o estudi bàsic, segons l'RD 171/2004, el promotor ha de redactar un document de riscos i mesures que haurà de lliurar al contractista per informar-lo dels riscos de l'obra. En qualsevol cas, el promotor tindrà una responsabilitat directa sobre defectes de coordinació i control.

Taula rodona sobre seguretat i responsabilitats

Josep Picañol de Constructora de Calaf, va explicar com cal integrar la seguretat

TAULA DE DEBAT AMB JOSEP PICAÑOL, EZEQUIEL BELLET, GEMMA CAROL, MIGUEL ÀNGEL PALOMO, SERGI MERCÈ I JOSEP M. CALAFELL

a l'empresa entre tots els qui formen part d'aquesta. Cal aplicar la mesura adequada de control que el fa rendible. El servei de prevenció aliè el considera un sòlid suport a tot el desplegament de la prevenció a l'empresa.

Ezequiel Bellet, de GISA va explicar amb detall com, des del promotor, cal establir una estratègia sobre la prevenció i com cal que es transformi en mesures molt concretes que permeten un control de la seva aplicació efectiva. La competència professional dels coordinadors de seguretat –condició que ha d'imposar el promotor– passa a ser un element molt important.

Gemma Carol, gerent del Servei de Prevenció Gaudi, per la seva banda, confirmava el suport dels serveis de prevenció a l'empresa que s'ha de basar en un clar posicionament d'aquesta pel que fa a la prevenció. A partir d'aquí, hi ha molta feina a fer i una corresponsabilitat en matèria de la prevenció contractada. I va recordar a tots que una bona prevenció

suposa una reducció de costos a l'empresa: resulta rendible.

Miguel Àngel Palomo parlava com a coordinador de seguretat que creia en el tècnic competent: aquell que està capacitat per a la seva missió. Destacava la importància de la coordinació en la fase de projecte malgrat la poca o nul·la valoració que encara en fan alguns tècnics. Fugint d'afirmacions gratuïtes va exposar de manera clara la metodologia a seguir en aquesta fase. En destacava la funció assessora o de *staff* del coordinador que el diferencia d'una funció executiva com la que exerceixen altres agents a les obres. El coordinador ha de conèixer els seus límits, per això és important que sàpiga bé les seves obligacions i també que conegui allò que queda fora de la seva responsabilitat: allò que no ha de fer.

Sergi Mercè, advocat expert en dret penal, va explicar el procediment administratiu i el penal. Va subratllar la importància que té l'informe de la Inspecció de treball. La via penal pot imputar a diferents agents que, al final, poden resultar o no condemnats. Proposava algunes recomanacions: que es faci bé tota la documentació que cal, l'estudi de

seguretat i salut, el pla de seguretat i la seva aprovació. Cal que els treballadors tinguin la formació obligada en prevenció i que signin sempre un document de recepció d'EPI's. El coordinador de seguretat i salut hauria de fer una acta de cada visita i deixar escrites en el llibre d'incidències les ordres o notes oportunes. Cal deixar sempre constància de la designació dels recursos preventius per part del contractista. ■

Conclusions

- Cal parar atenció a l'ergonomia i a les malalties professionals a més de la seguretat i també cal tenir present les causes més freqüents d'accidentalitat que es poden evitar (caigudes, cops, talls i punxades, entre altres).
- Els estudis de seguretat han de preveure sempre proteccions i mesures concretes i adequades a l'obra, no genèriques.
- En cas de no haver-hi projecte i per tant, ni estudi de seguretat i salut ni estudi bàsic, d'acord amb el RD 171/2004 el promotor haurà de lliurar al contractista un *document de riscos i mesures* per informar-lo dels riscos de l'obra.
- Cal interessar i integrar en la seguretat a tots els qui formen part de l'empresa constructora. El servei de prevenció ha de ser sempre el guia i un sòlid suport a tot el desplegament de la prevenció a l'empresa. Una bona prevenció suposa una reducció de costos a l'empresa: resulta rendible.
- El coordinador de seguretat ha de ser tècnic competent: estar capacitat per a la seva missió i conèixer les seves obligacions i allò que en queda fora.
- El coordinador de seguretat i salut ha de poder deixar sempre constància documental d'allò que fa.
- El promotor ha de tenir una estratègia en prevenció i exigir competència al coordinador de seguretat per fer front a la responsabilitat que li correspon a ell mateix com a promotor. ■

DicPla

DicPla

ITeC

Aplicació Informàtica
per a la redacció del
**llibre de l'edifici i la
planificació i gestió del
manteniment, segons
la normativa vigent**

Incorpora noves
tipologies d'edificació
i les operacions del
**manteniment
substitutiu i estimació
del correctiu**

ITeC

Institut de
Tecnologia de la Construcció
de Catalunya

Edifici 11
E-08010 Barcelona
T 934 01 34 04
F 934 01 30 32
www.itec.cat
www.dicpla.cat

